

Životné jubileum prof. Ing. Antona Talla, CSc.

V živote každého človeka sú významné okamihy, ktoré sú príležitosťou na zamyslenie sa nad svojim životom. Za takýto okamih je možné považovať aj významné životné jubileum – 70 rokov, ktorých sa dožil v mesiaci júni 2011 prof. Tallo, dlhoročný vedeckovýskumný a vedecko-pedagogický pracovník Akadémie Policajného zboru v Bratislave.

Narodil sa v roku 1941 v Brezanoch, v malej obci na strednom Slovensku. Po ukončení základnej školy odchádza študovať na Moravu, do Vojenského gymnázia v Moravskej Třebovej. Po maturite absolvoval nadstavbové odborné vzdelanie zamerané na spojovaciu techniku v Novom Meste nad Váhom, kde bol súčasne vyradený ako poručík československej armády.

Už od študentských čias sa aktívne venoval športu, najmä basketbalu a ľahkej atletike. Súčasne však jeho veľkou záľubou bola technika, málokto vie, že dosahoval výborné výsledky aj v oblasti rádiotelegrafie. Jeho túžba po ďalšom vzdelaní ho priviedla na Slovenskú vysokú školu technickú v Bratislave, kde v roku 1970 absolvoval Elektrotechnickú fakultu so zameraním na oznamovaciu elektrotechniku. Významná bola jeho orientácia na oblasť vysokofrekvenčnej techniky, kde pod vedením prof. Chmúrneho a Ing. Steinera spracoval svoju diplomovú prácu.

Po absolvovaní vysokoškolského štúdia stál pred závažným životným rozhodnutím: zostať v Bratislave alebo odísť pracovať do Vojenskej akadémie v Brne ako odborný asistent. Nakoniec dal prednosť orientácii do vedeckovýskumnej oblasti a vedecko-pedagogickej práci. Na Vojenskej akadémii Brno pracoval ako vysokoškolský učiteľ na Katedre spojenia a prenosu informácií, kde pod vedením prof. Pokorného absolvoval vedeckú prípravu v odbore vojenská rádiová technika a získal vedeckú hodnosť kandidáta technických vied. Toto obdobie je súčasne charakteristické jeho intenzívnou vedeckovýskumnou prácou v oblasti návrhu a realizácie vysokofrekvenčných, nízkošumových zosilňovačov, ktoré boli v tomto období technickou novinkou.

Pôsobením vo VA Brno sa začala jeho viac ako štyridaťročná kariéra vysokoškolského učiteľa. Pracoval ako vedecko-pedagogický pracovník na Vojenskej akadémii v Bratislave, na Vysokkej vojenskej pedagogickej škole v Bratislave, mnoho rokov externe spolupracoval s Vojenskou akadémiou v Liptovskom Mikuláši. Ako vojak z povolania dosiahol hodnosť plukovníka. V roku 1993 odchádza do zálohy a po úspešnom výbere konaní pokračuje vo vedecko-pedagogickej práci na Akadémii Policajného zboru v Bratislave a bol prijatý za príslušníka Policajného zboru v hodnosti plukovníka.

Počas jeho pôsobenia vo vysokých školách si priebežne zvyšoval svoju kvalifikáciu, v roku 1987 ho Vedecká rada VA Brno menovala za docenta v odbore vojenská technika a v roku 1999 habilitoval na Akadémii PZ v odbore bezpečnostné služby. Cieľavedomá a nepretržitá vedecká a pedagogická práca ho privedla k dosiahnutiu najvyššieho cieľa pre vedecko-pedagogického pracovníka na vysokej škole – k titulu vysokoškolského profesora. Inauguračné konanie profesora Antona Talla sa uskutočnilo 12. septembra 2001 pred Vedeckou radou Akadémie Policajného zboru v Bratislave a následne dňa 20. novembra 2001 bol menovaný prezidentom Slovenskej republiky za vysokoškolského profesora.

Vedecká a odborná aktivita prof. Talla je charakterizovaná integrovaným prístupom k aplikácii prírodných a technických vied do systému vojenských a policajných vied. Svoje dlhoročné praktické a odborné skúsenosti z oblasti technických funkcií, vedeckovýskumných aktivít na viacerých vysokých školách rozvinul do nových prístupov k riešeniu technických systémov a prostriedkov polície na Akadémii Policajného zboru v Bratislave, za využitia jeho technických vedomostí najmä z oblasti elektroniky a technickej ochrany majetku.

Výskumná a vedecká práca prof. Talla je organickou súčasťou jeho celoživotnej vedecko-pedagogickej činnosti. V oblasti vedeckovýskumnej práce sa zo začiatku venoval problematike špeciálnej bezpečnostnej techniky, pracoval najmä v oblasti základného a aplikovaného výskumu vo vývoji vysokofrekvenčných nízkošumových zosilňovačov a ich aplikácii vo vojenskej oblasti. Od roku 1994 sa vo svojej vedeckej práci systematicky zameriava na problematiku kontroly závažnej majetkovej trestnej činnosti – krádeží motorových vozidiel.

Významné úspechy dosiahol ako zodpovedný riešiteľ a vedúci vedeckovýskumných tímov pri riešení výskumných úloh: „Prevencia krádeží motorových vozidiel“, „Identifikácia cestných vozidiel“, „Prevencia krádeží motorových vozidiel na lokálnej úrovni v mestách Žilina a Trnava“, „Automobilová kriminalita v komunálnom porovnaní“, „Prevencia automobilovej kriminality na celoštátnej úrovni“, „Vplyv kontroly originality motorových vozidiel na automobilovú kriminalitu SR“. Podieľal sa na riešení grantovej vedeckovýskumnej úlohy „Konštituovanie policajno-bezpečnostnej vedy“, na riešení medzinárodných úloh „Prognóza kriminality v európskom regióne do roku 2011“, „Využitie záznamov z bezpečnostných kamier vo forenzej praxi“, „Prognóza páchania trestného činu obchodovania s ľuďmi po vstupe SR do Schengenu“ a iné.

Charakteristickým rysom menovaného v oblasti vedeckej práce je jeho priama spolupráca s výskumnými ústavmi v rámci vývoja a realizácie mikrovlných zosilňovačov, s vojenskými opravárenskými závodmi pri realizácii špeciálnej technickej nadstavby vozidiel a neskoršie dlhoročná spolupráca s policajnou praxou, Odborom vedecko-technického rozvoja PPZ, najmä v rámci výberu technických prostriedkov služby hraničnej polície. Významná je jeho priama účasť na praktickej realizácii a metodickom vedení projektov v Žiline a v Trnave.

K vedeckej práci priebežne vedie aj svojich študentov v rámci ŠVOČ, ktorí pod jeho vedením získali významné ocenenia a úspechy, napríklad viaceré prvé miesta v akademických kolách, prvé miesto v medzinárodnom kole, prípadne 2. miesto v celoštátnej súťaži, čo sa výrazne prejavilo na ich úspešnom pôsobení vo výskume, prípadne vo významných funkciách vo vojenskej a v policajnej praxi.

Publikačná činnosť prof. Talla je veľmi bohatá a vo svojom odbornom profile je úzko zviazaná s vedeckovýskumnou a pedagogickou činnosťou. Jeho aktivity sú zamerané najmä na oblasť aplikácie technických vied, a to elektrotechniky, oznamovacej techniky do policajných vied, so zameraním na technické systémy a prostriedky polície a moderné bezpečnostné technológie.

Výsledky vedeckovýskumnej činnosti priebežne publikoval vo forme vedeckých štúdií, odborných článkov v celoštátnych recenzovaných časopisoch a príspevkov v zborníkoch z medzinárodných seminárov a konferencií. Určitým závršením

vedeckovýskumnej a publikačnej činnosti z oblasti výskumu policajných vied je spracovanie priekopníckych monografií „Automobilová kriminalita“ (I. a II. vydanie) a „Automobilová kriminalita v Európe“, Prevencia automobilovej kriminality na celoštátnej úrovni“, v ktorých prezentuje výsledky dlhoročnej, systematickej vedeckovýskumnej práce z oblasti kontroly krádeží motorových vozidiel v Slovenskej republike a komparácie s inými krajinami Európy. Sú to prvé práce v SR, ktoré sa komplexne zaoberajú touto problematikou na základe vedeckých poznatkov získaných vlastným empirickým výskumom.

Systematická práca menovaného v oblasti technických systémov a prostriedkov polície ho viedla k vytvoreniu kolektívu, ktorý pod jeho vedením spracoval vysokoškolskú učebnicu „Technické systémy a prostriedky polície“, ktorá bola prvá svojho druhu nielen na Slovensku, ale aj v Českej republike. Neskôršie, v spoluautorstve s odborníkmi z ČR spracoval vedeckú monografiu „Moderné technológie pre ochranu osôb a majetku“, ktorá slúži ako základná literatúra doktorandského štúdia v premete, ktorý vyučuje „konceptie vývoja technických systémov ochrany osôb a majetku“. Nie je zanedbateľné, že výsledky vedeckej práce menovaného vychádzajú prevažne z vlastnej vedeckovýskumnej činnosti a sú známe a uznávané odbornou verejnosťou nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Prínosom v jeho orientácii a nasmerovaní vedeckovýskumnej činnosti bola spolupráca s viacerými kolegami, najmä profesormi pôsobiacimi na Akadémii PZ, ale aj na iných vysokých školách na Slovensku a v zahraničí. Významným medzníkom je stretnutie a vedecká spolupráca s prof. J. Strausom, prof. G. Kasanickým, prof. V. Krajníkom, doc. R. Rakom, prof. V. Poradom, doc. J. Turečkom a ďalšími, ktorá mu pomohla k dosiahnutiu vytýčených cieľov nielen v odbornej oblasti, ale rozvinula sa do priateľstva a vzájomnej podpory.

Pedagogická činnosť prof. A. Talla je veľmi bohatá vo všetkých formách vyučovacieho procesu. Je nasmerovaná najmä do výučby technických a bezpečnostných odborných predmetov. Vytvoril a garantoval niekoľko predmetov, ktoré tvorili základ inžinierskeho a v súčasnosti bakalárskeho, magisterského a doktorandského štúdia a vzdelania vo vojenských školách a Akadémii Policajného zboru.

Vo svojej viac ako štyridsaťročnej pedagogickej práci vykonával takmer všetky pedagogické funkcie: odborného asistenta, staršieho učiteľa, vedúceho učebnej skupiny, zástupcu vedúceho katedry, vedúceho katedry a prorektora pre vedeckovýskumnú činnosť a zahraničné styky, vedúceho oddelenia vedy.

Významným rysom jeho pedagogických aktivít na každej vysokej škole kde pôsobil, je autorstvo viac ako pätnástich titulov vysokoškolských učebných textov a študijných pomôcok. Charakteristickou vlastnosťou menovaného je používanie najnovších didaktických technických prostriedkov pri prednáškach a moderných vyučovacích programov s vlastným softvérom i didaktickým spracovaním. Jeho prirodzenou vlastnosťou je ústretový prístup k študentom, individuálna práca s nimi, ich metodické a odborné vedenie najmä ako vedúci bakalárskych, diplomových a doktorandských prác.

Pri komplexnom pohľade na vedeckú, pedagogickú a odbornú činnosť prof. Talla je potrebné zvýrazniť významnú úlohu pri organizovaní celého radu seminárov, domácich a zahraničných konferencií a sympózií. Je hlavným organizátorom stáleho, dnes už jedenásteho ročníka medzinárodného sympózia Akadémie PZ, konaného v rámci medzinárodného veľtrhu zabezpečovacej techniky, informačnej bezpečnosti a požiarnej ochrany SECURITY, na ktorom sa prezentujú výsledky vedeckovýskumnej práce akadémie. V odbornej verejnosti sa stal známou osobnosťou ako člen organizačného výboru medzinárodného veľtrhu SECURITY a predseda komisie CENY PRIX SECURITY Bratislava pre udeľovanie cien pre najlepšie výrobky a zariadenia v SR pre oblasť bezpečnosti.

Vysokú aktivitu a všestrannú činnosť dokumentuje jeho práca vo Vedeckej rade Akadémie PZ a Vedeckej rade Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline. Bol dlhoročným predsedom spoločnej odborovej komisie pre vedný odbor „teória policajných vied“, členom spoločnej odborovej komisie pre odbor „súdne inžinierstvo“ a je členom odborovej komisie „ochrana osôb a majetku“.

Prof. Tallo svojimi dlhoročnými pedagogickými a vedeckými skúsenosťami sa vypracoval na výraznú pedagogickú a vedeckú osobnosť. Svojou svedomitou a systematickou prácou preukázal cieľavedomosť pri rozvíjaní svojich schopností a vedomostí a výrazne obohatil novými poznatkami oblasť konštituujúcich a rozvíjajúcich sa policajných vied. Vedecko-pedagogické výsledky práce pána prof. Talla, jeho osobné, pracovné vlastnosti a skromnosť sú zárukou ďalšieho vedeckého, odborného a pedagogického pôsobenia na Akadémii Policajného zboru.

Nášho jubilanta zdobí skromnosť, otvorenosť, čestnosť, férovosť, náročnosť i ústretovosť voči kolegom a bezprostredným spolupracovníkom. Povahy je veselej, rád rozpráva a aj si vypočuje úsmevné príbehy, má rád spoločnosť, ale aj spoločnosť príjemných ľudí ho prijíma. Rád podlieha kúzlu zábavy, s veľkým nasadením tancuje, ba v tejto aktivite sa cíti ako ryba vo vode. K jeho spokojnosti, životnej pohode a optimizmu výrazne prispieva aj jeho chápaná a trpezlivá manželka a z jeho odborných a pedagogických úspechov sa tešia dcéra a syn. S neobyčajným starootcovským zánietením hovorí o úsmevných príbehoch svojich vnúcat.

Dovoľte mi, aby som v mene svojom, ako aj jeho spolupracovníkov a čitateľov nášho časopisu prof. Ing. Antonovi Tallovi, CSc., zablahoželal k dosiahnutému životnému jubileu a poprial mu veľa vedeckých, pedagogických a organizačných úspechov, zúročenie jeho schopností, vedomostí a poznatkov a mnoho síl a zdravia do nasledujúcich rokov.

doc. PhDr. Štefan Zelenák, CSc.